

Rafael Patxot, l'home que estimava la seva terra

Conte per a Educació Infantil

Tallers d'Història 2013-2014
Arxiu Municipal de Sant Feliu de Guíxols

M. Àngels Suquet i Rosa M. Rourich

Retrat de
Rafael
Patxot
quan era
un infant,
extret de
la biografia
de
Joaquim
Maluquer

A Sant Feliu de Guíxols, fa molt
de temps, va néixer un nen en
una casa vora el mar.

Els seus pares li van posar per
nom Rafael com el seu avi, en
Rafael Patxot.

En Rafael era un nen feliç.

Rafael als
tres anys i
mig. De la
biografia
de
Joaquim
Maluquer

A casa, el seu pare tocava
al piano unes cançons tan
maques!

I quan es feia fosc, tota la
família es reunia a la vora
del foc, per escoltar un dels
molts contes o llegendes
que el seu pare sabia
explicar tan bé.

Retrat de
Rafael
Patxot i
Ferrer
extret de
la
biografia
de
Joaquim
Maluquer

Rafael Patxot i Ferrer, l'«Avi Patxot»,
alcalde gairebé vitalici de Sant Feliu de Guíxols.

Acabat el conte, el seu avi l'acompanyava al llit i en Rafael s'adormia més feliç que unes pàsquies.

El seu avi era l'alcalde de Sant Feliu. A la gent li agradava molt que fos alcalde perquè deien que en sabia molt de manar. Per això va ser alcalde durant molts anys.

En Rafael estava molt orgullós del seu avi. Va aprendre moltes coses bones d'ell que mai va oblidar.

Nens jugant a pilota a la platja. AMSFG. Fons Francesc Llorens
(Autor: Francesc Llorens)

En Rafael va començar a anar a l'escola. Li agradava molt aprendre coses noves.

Però li agradava més encara anar a la platja amb els seus amics.

Jugaven a pilota, a b u s c a r petxines, a saltar de roca en roca, a nedar ara així ara aixà. Es feien bromes sense parar!

També li agradava molt anar a pescar. Tenia una barca que es deia "Griselda".

Amb la "Griselda" navegava saltant per damunt les ones com un dofí. En Rafael va estimar el mar tota la seva vida. Va ser el seu amic més fidel.

Nens jugant amb una barca a Sant Feliu. AMSFG. Fons Pere Rigau (Autor: Pere Rigau)

En Rafael s'anava fent gran. Els seus pares el van enviar a estudiar a Barcelona i després a Londres, més lluny encara! En Rafael enyorava els seus pares, els amics, el mar i el cel de Sant Feliu. Per sort li agradava molt aprendre.

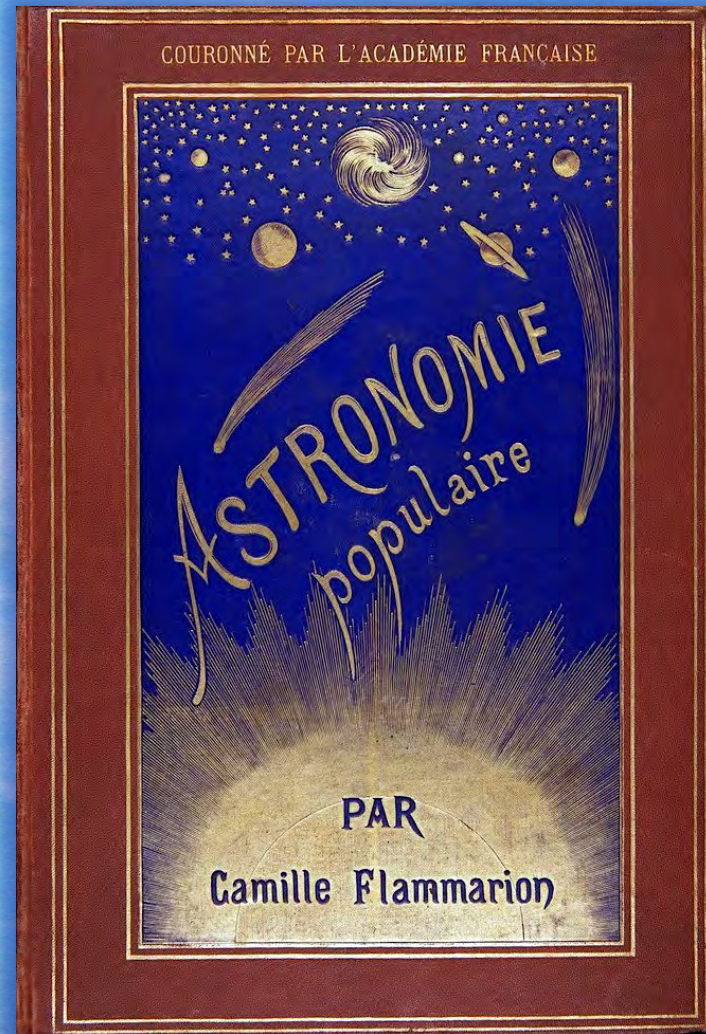
Interne au collège, à Barcelone.

Peu avant son mariage.

Rafael a Barcelona i poc abans del seu matrimoni. Del llibre *Une vie de tramontane* de Núria Delétra Carreras i Patxot

Un dia, li van regalar un llibre sobre els estels, els planetes i tots els astres que hi ha a l'univers. Li va agradar tant, aquest llibre, que va decidir que de gran seria científic.

Portada del llibre sobre astronomia que li van regalar.

Els núvols el tenien fascinat. Es preguntava com era que fossin tan variats. N'hi havia de prims i esfilagarsats com xiclets estiraganyats. Altres eren rodons i atapeïts com bunyols ensucrats.

A vegades passaven a corre-corrents, d'altres es quedaven quietes com estàtues. Uns dies eren blancs com la neu, altres vermells com tomates. Uns dies rajaven aigua, altres no. Com era això?
I com podíem saber mirant el cel si l'endemà plouria o no, si faria fred o calor?

Imatge de l'univers extreta del llibre *L'astronomie populaire* de Camille Flammarion.

De nits, es
q u e d a v a
hores despert
per mirar la
lluna i les
estrelles. Volia
saber quantes
n'hi havia,
quins noms
tenien, per
què eren allà
dalt, tan lluny
de nosaltres.
Es feia tantes
preguntes
que al final es
q u e d a v a
adormit...

Quan en Rafael
encara era molt
jove, va tornar a
Sant Feliu per
cuidar la seva
família. En Rafael
tenia quatre
germans més
petits.

Retrats de Clara i Eusebi, pares de Rafael Patxot extret de *Une vie de tramontane* de Núria Delétra-Carreras i Patxot

La seva família tenia una fàbrica de suro on feien taps de xampany. En Rafael hi va anar a treballar i ho va fer la mar de bé.

Treballadores del suro a Sant Feliu de Guíxols.
AMSFG. Col·lecció Municipal d'imatges (Autor:
Ricard Mur)

Treballadors del suro a Sant Feliu de Guíxols.
AMSFG. Col·lecció Municipal d'imatges (Autor:
Ricard Mur)

Retrats de Rafael
Patxot i Lluïsa Rabell,
extrets de la biografia
de Joaquim Maluquer

En Rafael s'havia convertit en un jove alt i ben plantat. Un dia va conèixer una noia molt maca, molt alegre i espavilada i se'n va enamorar. Com que ella també l'estimava, al cap de poc es van casar.

Portraits des trois petites filles,
dans un médaillon cher à Lluïsa : d'un côté
Montserrat et Maria, de l'autre Concepció.

Les mêmes, plus âgées.

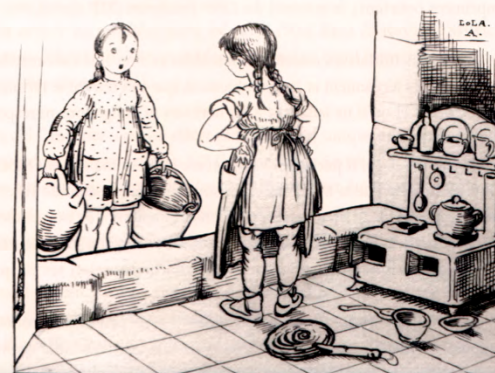
Retrats de les filles de Rafel i Lluïsa i il·lustració de Lola Anglada per un conte infantil. Extret del llibre *Une vie de tramontane* escrit per Núria Delétra-Carreras i Patxot.

Van tenir tres filles precioses:
la Montserrat, la Maria i la
Concepció.

Cada nit en Rafael els hi explicava
un conte abans d'anar a dormir.

Deux dessins de Lola Anglada
extraits du livre *Lectures d'enfants*,
financé par Patxot.

En Rafael tenia molta feina, però no deixava de pensar en els núvols i els estels.

Va fer posar un gran telescopi al cim de casa seva per mirar de més a prop els planetes i les estrelles. També apuntava cada dia si plovia o feia vent.

I sempre que podia sortia amb la "Griselda" a pescar.

A. T. V. - 3051 - San Feliu de Guixols, Recó de Llevant

Vista de la platja i
passeig de Sant
Feliu. Es veu la
cúpula al cim de
la casa de Rafael
Patxot,
AMSFG,
Col·lecció
Municipal
d'imatges (Editor:
Àngel Toldrà
Viazó)

L'observatori vist per fora, a la casa del passeig del Mar. AMSFG Col·lecció Municipal d'Imatges. (Autor desconegut)

El telescopi equatorial de l'observatori de Sant Feliu de Guíxols, a finals del segle XIX. Extret de la biografia de Joaquim Maluquer

Quan els seus germans van ser més grans, en Rafael i la seva família van anar a viure a Barcelona.

En aquells temps, Barcelona ja era una ciutat molt gran. En Rafael va fer nous amics. Uns eren músics, altres poetes, altres artistes i d'altres científics com a ell li hauria agradat ser.

La plaça de Catalunya de Barcelona cap al 1900.
AMISFG.
Col·lecció Espuña-Ibáñez.
(Autor: desconegut)

La família d'en Rafael i de la seva dona tenien molts diners. Però si la fortuna d'en Rafael era molt gran, el seu cor era més gran encara, tan gran com el cel mateix. Per això amb els seus diners va voler ajudar a molta gent.

Ex-libris
dissenyat
per
Alexandre
de Riquer
per a Rafael
Patxot.

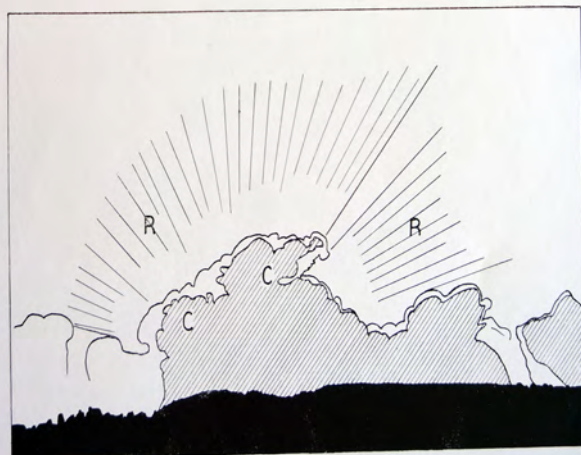

Va ajudar a bons músics com el seu pare i a savis com el seu avi. A dones grans, com la seva mare i a noies joves, com les seves filles. Volia que tothom pogués viure bé i estudiar.

Cu 8

Fotografia de M. Quéinisset, Saint-Gervais-les-Bains, Haute-Savoie (França), agost 1907

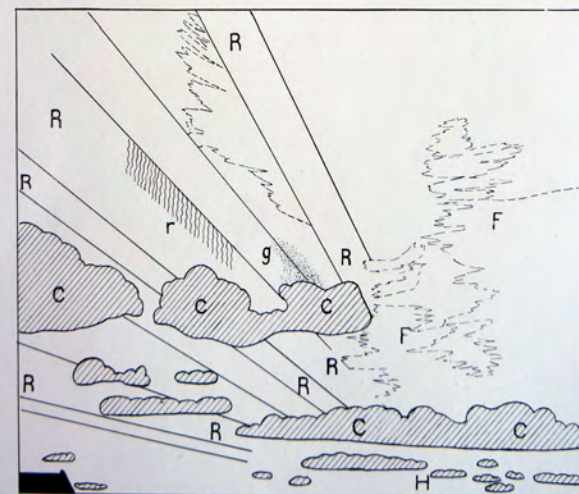
Cumulus congestus. — Massa espessa de Cúmulus amb cabdellaments complexos CC i forta ombra pròpia. Els raigs solars RR il·luminen la boirina que hi ha entorn del Cúmulus.

Indica: Els raigs solars RR penetren ja per sota del Cúmulus
Cúmulus congestus — Massa espessa de Cúmulus amb cabdellaments complexos CC i forta ombra

CI 11

Fotografia de Mr. G. A. Clarke, Aberdeen

Cirrus radiatus. — Les faixes polars RR, molt netes, convergeixen vers H. A l'interior de les faixes, el núvol és espès, força uniformement blanc; però l'estructura filamentosa apar en FF. A certs indrets hi ha la transició al Cirrocúmulus en rimes r o en petits flocs g. En CC Cúmulus humilis.

Indica: Els raigs solars RR penetren ja per sota del Cúmulus
Cirrus radiatus — Les faixes polars RR, molt netes, convergeixen vers H i a l'interior de les faixes el núvol és espès, força uniformement blanc; però l'estructura filamentosa apar en FF. A certs indrets hi ha la transició al Cirrocúmulus en rimes r o en petits flocs g. En CC Cúmulus humilis

Va ajudar
als qui
com ell
volien
estudiar
els núvols i
el temps.

Dues imatges de
l'*Atles
internacional dels
núvols*, finançat
per Rafael Patxot.

També va fer excursions per tot Catalunya, per escoltar les cançons que la gent cantava i apuntar-les en un quadern. Així, els nens i nenes, els joves i els grans, les podem aprendre i cantar.

En va recollir tantes, de cançons, que ens podríem passar la vida cantant-les i no les acabariem mai!

19. EL SASTRE (BALL DE BASTONS DE BELLMUNT)

Partitura del ball de bastonets de Bellmunt, recollida per l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya.

Material i fotografia obtinguts l'any 1922 durant la missió de Joan Llongueras i Joan Tomàs a la Selva i la Garrotxa.

Cal Rei o
Torre
Saguera. A.
Gallardo,
1929
Estudi de la
Masia
Catalana.
Centre
Excursionista
de Catalunya

I després, van
anar per les cases
de pagès de tot
Catalunya. Les
van retratar i
dibuixar. Van parlar
amb els pagesos
per saber saber
què feien al camp i
com cuidaven els
animals.

Masovers de
la Clota.
Estudi de la
Masia
Catalana.
Centre
Excursionista
de Catalunya

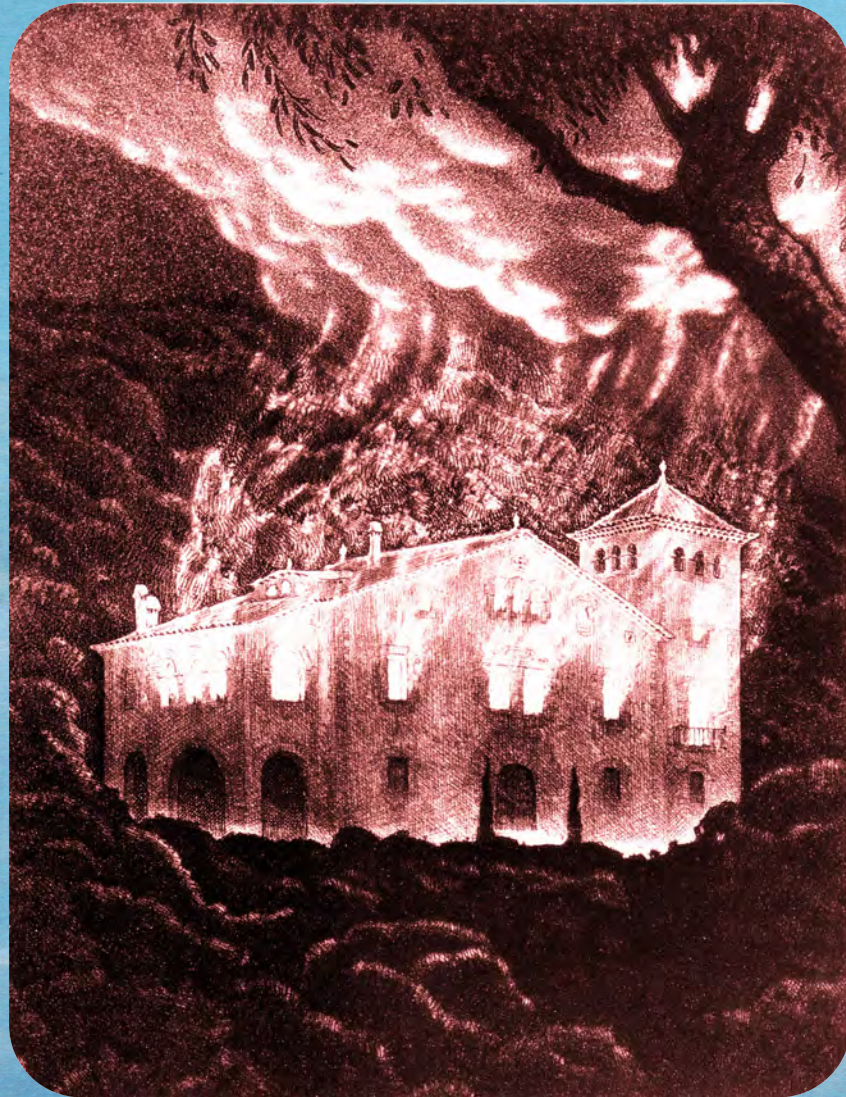

En Rafael i la seva dona s'anaven fent grans. Van decidir anar a viure al Montseny a la masia Mariona. Volien viure tranquils al mig de la natura.

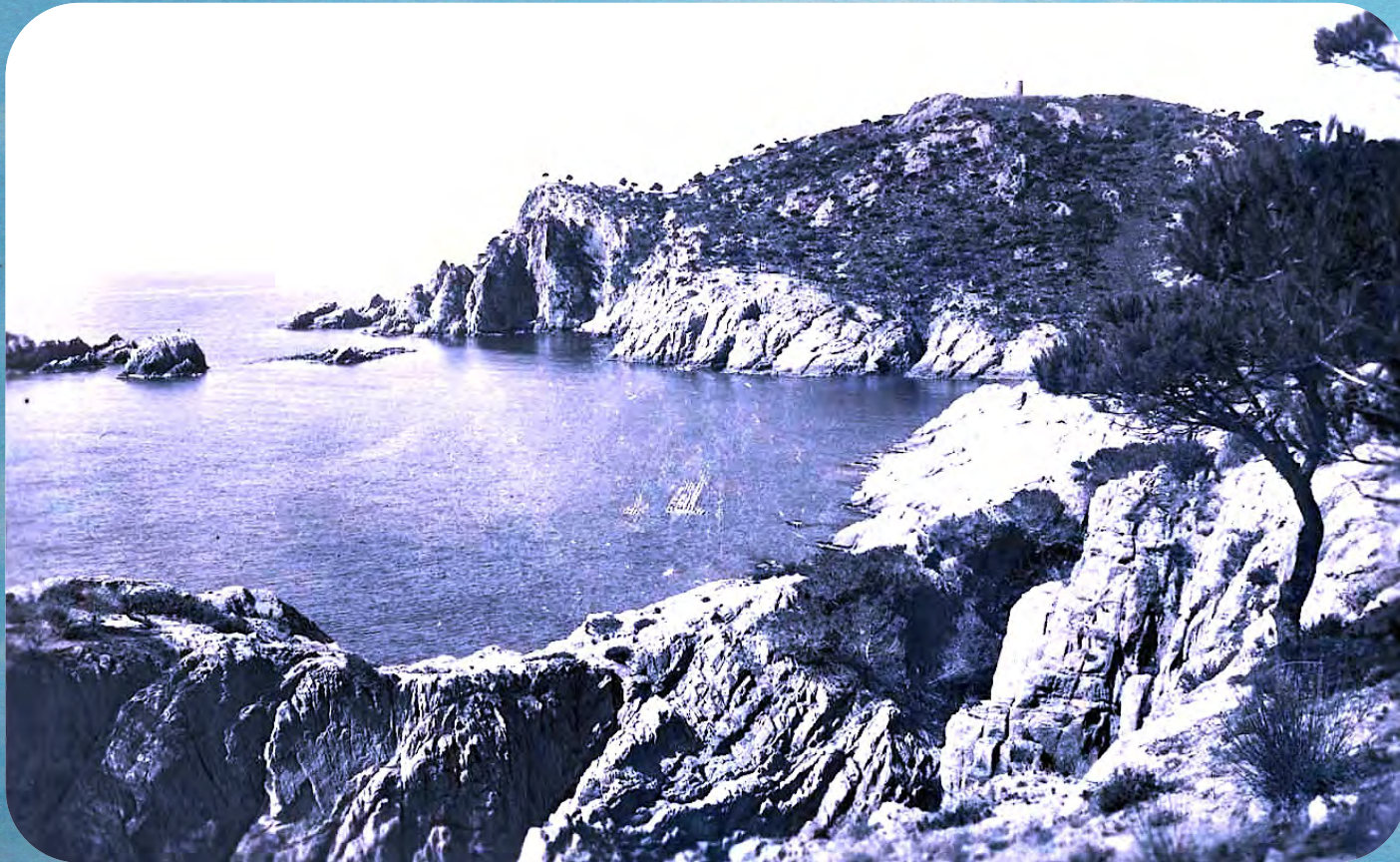
La Masia
Mariona.
Fotografia
extreta del llibre
*Une vie de
tramontane* de
Núria Delétra-
Carreras i
Patxot

Però vet aquí que a Espanya va esclatar una guerra. Hi havia lluites per tot arreu. Uns soldats van arribar fins la masia Mariona i els van fer por perquè duien armes. Van decidir marxar i, quan ja no hi eren, uns soldats van cremar la seva casa.

"El martiri de la Masia Mariona, (Gravat del seu llibre de memòries Guaitant enrera). Extret del llibre de Joaquim Maluquer

Uns bons amics els van ajudar a fugir. De nits, els van portar fins un vaixell que anava a França. Mentre el vaixell passava per davant de Sant Feliu, en Rafael va recordar moltes aventures que havia viscut quan era un nen.

La cala
Ametller de
cap a l'any
1950.
AMSFG.
Col·lecció
Municipal
d'Imatges.
(Autor: R.
Gassó)

D e s d e
França van
viatjar fins a
Suïssa per
estar més
segurs. No
van tornar
més. A en
Rafael no li
agradava qui
havia guanyat
la guerra.

Rafael
Patxot
passejant
per un parc
Carreras-
Patxot de
Ginebra,
D'Une Vie
de
Tramontane,
de Núria
Deletra

Rafael Patxot,
la seva dona,
la seva filla
Concepció i
els quatre
néts.
Fotografia
extreta del
llibre de
Joaquim
Maluquer.

*Celebració de les noces d'or a Fribourg, abril del 1944.
D'esquerra a dreta: Rafael Patxot, muller Lluïsa Rabell, filla Concepció,
néta Núria, i néts Rafel, Jordi i Cecília.*

Però va seguir
ajudant molta
gent.
Vivia amb la seva
família i els seus
néts estaven
molt orgullosos
d'ell.

FI